



— A nemzetiségek testvérisége
jegyében zajlott le a marosvásár-
helyi „Igaz Szó” irodalmi estje
(2. oldal).
— A komlói olvasókör (2. oldal).
— Miért nem megy a kulturmun-
ka Zimándújfalun? (2. oldal).
— Jól halad a felvásárlás Szapár-
ligeten (3. oldal).

— Befejezéshez közelednek Ta-
másdán a mélyszántási munkálatok
(3. oldal).
— Mozgósítsunk minden erőt az
1954. évi ipari terv teljesítéséért
(3. oldal).
— Testnevelés és sport — A Ro-
mán Népköztársaság labdarugó baj-
nokai (3. oldal).

— Jól dolgozik a fennovai nő-
bizottság (3. oldal).
— A község „jó gazdája”
(3. oldal).
— Az európai béke és biztonság
kérdésével foglalkozó moszkvai értekezlet
munkálatai — Chivu Stoica nyilatkozata
(4. oldal).
— Nemzetközi szemle (4. oldal).

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

X. évfolyam, 3046. szám

4 oldal, 20 bani

1954. december 5. vasárnap

Befejeződött az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó moszkvai értekezlet

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

December 2-án megtartották az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó moszkvai értekezlet negyedik és egyben záróülését. Az ülést Viliam Siroky, a Csehszlovák Köztársaság miniszterelnöke, a csehszlovák külügyminiszter vezette.

Az ülést megvitatták a Szovjetunió, a Lengyel Népköztársaság, a

Csehszlovák Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság és az Albán Népköztársaság kormányai közös nyilatkozatának tervezetét.

Vita után az értekezleten képviselt államok küldöttségeinek valamennyi tagja kijelentette, hogy elfogadja a nyilatkozat szövegét.

Az értekezlet záróközleménye

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ közli az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó moszkvai értekezlet záróközleményét: 1954. november 29 és december 2 között Moszkvában értekezletet tartottak az európai béke és biztonság kérdéseiben a Szovjetunió, a Lengyel Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság és az Albán Népköztársaság részvételével.

Az értekezleten jelen voltak a felsorolt országok alábbi képviselői:

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének részéről: V. M. Molotov, a Szovjetunió minisztertanácsának első alelnöke, a Szovjetunió külügyminisztere (a küldöttség vezetője); A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese; A. M. Puzanov, az OSZSZK minisztertanácsának elnöke; N. T. Kalscenko, az Ukrán SZSZK minisztertanácsának elnöke; K. T. Mazurov, a Belorussz SZSZK minisztertanácsának elnöke; V. T. Lacsiz, a Lett SZSZK minisztertanácsának elnöke; A. A. Mjursz, az Észt SZSZK minisztertanácsának elnöke; M. A. Gedvilas, a Litván SZSZK minisztertanácsának elnöke; V. A. Zorjin, a Szovjetunió külügyminiszterének helyettese.

A Lengyel Népköztársaság részéről: József Cyrankiewicz, a Lengyel Népköztársaság minisztertanácsának elnöke (a küldöttség vezetője); Marian Naszkowski, helyettes külügyminiszter; Waclaw Lewikowski, a Lengyel Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A Csehszlovák Köztársaság részéről: Viliam Siroky, a Csehszlovák

Köztársaság miniszterelnöke (a küldöttség vezetője); Vaclav David, külügyminiszter; Emanuel Slechta, építészeti miniszter; Josef Ploihar, egészségügyi miniszter; Jaromir Vosahlik, a Csehszlovák Köztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A Német Demokratikus Köztársaság részéről: Otto Grotewohl, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke (a küldöttség vezetője); Walter Ulbricht, a minisztertanács alelnöke; dr. Lothar Bolz, a minisztertanács alelnöke, külügyminiszter; Otto Nuschke, a minisztertanács alelnöke; dr. Hans Loch, a minisztertanács alelnöke, pénzügyminiszter; Berthold Rose, a Németországi Demokratikus Parasztpárt főtitkára; Rudolf Appelt, a Német Demokratikus Köztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A Magyar Népköztársaság részéről: Hegedűs András, a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának első alelnöke (a küldöttség vezetője); Boldoczky János, külügyminiszter; Sik Endre, helyettes külügyminiszter; Münich Ferenc, a Magyar Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A Román Népköztársaság részéről: Chivu Stoica, a Román Népköztársaság minisztertanácsának első alelnöke (a küldöttség vezetője); Simion Bughici, külügyminiszter; Grigore Preoteasa, a külügyminiszter első helyettese; Ion Rab, a Román Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A Bolgár Népköztársaság részéről: Anton Jugov, a Bolgár Népköztársaság minisztertanácsának első alelnöke (a küldöttség vezetője);

Megállapodtak abban, hogy a nyilatkozatot december 2-án, 18 órakor írják alá a Kremlben.

Ezután Csan Ven-tian, kínai külügyminiszterhelyettes, a Kínai Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, a Kínai Népköztársaság képviselője szólalt fel.

A záróbeszédet az ülésen elnöklő Viliam Siroky, a Csehszlovák Köztársaság küldöttségének vezetője mondotta.

Georgi Trajkov, a minisztertanács alelnöke; Mincso Nejcsev külügyminiszter; Karlo Lukanov, a Bolgár Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Az Albán Népköztársaság részéről: Manush Myftiu, az Albán Népköztársaság minisztertanácsának alelnöke (a küldöttség vezetője); Behar Shylla, külügyminiszter; Mihail Prifti, az Albán Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Ugyancsak részt vett az értekezleten megfigyelői minőségben, a Kínai Népköztársaság képviselőiben Csan Ven-tian, külügyminiszterhelyettes, a Kínai Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Az értekezlet résztvevői minden oldalról megvizsgálták az európai helyzetet, amely annak következtében állott be, hogy bizonyos nyugati államok aláírták a Nyugat-Németország remilitarizálásáról és az európai békeszerződés ellen irányuló katonai csoportosulásokba való bevonásáról szóló párisi egyezményeket.

Az értekezlet szívélyes, baráti légkörben zajlott le. Az értekezlet résztvevői teljesen egy véleményen vannak azoknak az intézkedéseknek a tekintetében, amelyeket az európai béke biztosítása érdekében tenniük kell, ha ratifikálják a párisi egyezményeket.

Az értekezlet jóváhagyta a Szovjetunió, a Lengyel Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság és az Albán Népköztársaság kormányainak közös nyilatkozatát.

mok küldöttségeinek összes tagjai, valamint Csan Ven-tian, a Kínai Népköztársaság képviselője, aki megfigyelői minőségben vett részt az értekezleten.

A nyilatkozatot N. A. Bulganyin, K. J. Vorosilov, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, A. I. Mikoján, M. G. Pervuhin, M. Z. Szaburov, N. Sz. Hruscsov, A. N. Koszigin, V. A. Molisev, I. F. Tevoszian, M. A. Szuszlov, A. M. Vasziljevskij marsall, G. K. Zsukov marsall és mások jelenlétében írták alá.

Uj, egyszerű társulások alakultak tartományunkban

Tartományunk minden területén uj, egyszerű társulások létesülnek különböző konyhakertészeti és ipari növények termesztésére. A közel-muliban Aradrajon Mácsa és Körtös községeiben alakultak egyszerű társulások cukorrépa termesztésére. Összesen 45 dolgozó paraszt társult. Körösjarjonban Simánd községben, Borosjenőjarjonban a Selénd községhez tartozó Kisfaluban alakult társulat. Simánd községben cukorrépa termesztésre 16 dolgozó paraszt kezdte meg a közös munkát, míg Kisfaluban 56 termelő szövetkezett rizstermesztésre. Lipparajonban Pálos községben 18 dolgozó paraszt

alakultak tartományunkban

alakított egyszerű mezőgazdasági társulást zöldség termesztésre. A társult dolgozó parasztok lényegesen nagyobb segítséget kapnak egy föld megmunkálása, mint a vetőmagvak beszerzése terén. Igénybevehetik a gép- és traktorállomások gépeit, traktorait és támogatásban részesülnek a helyi szövetkezetek részéről. A községi néptanácsok végrehajtó bizottságainak és a pártalapszervezeteknek szintén támogatniuk kell az újonnan alakult egyszerű társulásokot és további felvilágosító munkával arra kell törekedniük, hogy a termelők újabb társulásokat alakítsanak.

Nagyobb figyelmet a parlaglőrésre Lipparajonban

„A mezőgazdasági össztermelés fokozása végett 1956 végéig 10 millió hektáron kell növelni az ország szántóterületét” — írja elő a II. pártkongresszus irányelv-tervezete. Tartományunk területén az őszi mélyszántással egyidőben megkezdődött a parlaglőrés is. Lipparajonban azonban ezt a fontos mezőgazdasági munkát elhanyagolják.

A rajonban olyan községek vannak, ahol a néptanács végrehajtó bizottsága és a pártalapszervezet megértette a parlaglőrés jelentőségét és minden erőt annak késedelem nélküli elvégzésére összpontosított. Ilyen községek például Szabadhely és Györök, ahol 100 százalékban elvégezték a parlaglőrést.

Más a helyzet például Zabalt községben a parlaglőrés terén, ahol a termelt 40 hektár területből még semmi sem szántottak fel. Hogy miért? Mert a néptanács végrehajtó

bizottságának elnöke nem tudja, hogyan kell megszervezni a parlaglőrést. Hasonló a helyzet Tala községben, ahol 60 hektárból és Birchis községben, ahol a termelt 90 hektárból még mit sem szántottak fel. A birchisi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, Matica Dumitru, rosszul szervezte meg munkáját. Egy ideig ugyan foglalkozott a parlaglőrés kérdésével, azonban az első nehézség előtt már megtorpan. Most pedig teljesen elhanyagolja a parlaglőrés kérdését. Felelősség terheli egyes községek pártalapszervezetét is, amelyek semmiféle segítséget sem nyújtottak a néptanácsoknak. A rajoni néptanács végrehajtó bizottsága hasonló oda, hogy ezekben a községekben minden akadályt hárítsanak el a parlaglőrési munkálatok megkezdése, valamint sikeres befejezése elől.

Élenjárnak az állam iránti kötelezettség teljesítésében



JULIA IOAN,
Sikula községbeli dolgozó paraszt
maradéktalanul beadta az államnak
járó kvótát.



VOGEL BARBARA,
Angyalut községbeli termelői kella
időben teljesítette hazafias kötele-
zettségét.

Fokozottabb munkát Borosjenőjarjonban a begyűjtés sikeréért

Néhány nap, vagy legjobb esetben egy-két hét választ el a téltől, attól az évszaktól, amelyet mindenki telt kamrával vár legszívesebben.

Pártunk Központi Vezetősége legutóbbi plenáris ülésén többek között foglalkozott a begyűjtési és felvásárlási terv teljesítésének fontosságával. Felhívta a falusi pártszervezeteket, hogy javítsák meg a tömegek között végzett politikai-szervező munkájukat, segítsék elő az ország összes dolgozóinak élelemmel való ellátását biztosító begyűjtési és felvásárlási munkálatokat.

Tartományunknak azokban a rajonjaiban, községeiben és falvaiban, ahol a pártszervezetek és a néptanácsok dolgozói lendülettel láttak munkához, komoly politikai tevékenységet fejtettek ki a dolgozók között a begyűjtés meggyorsítása érdekében, már jóelőre megmutatkoztak az eredmények. Így például a nagyszentmiklósjarjoni pártbizottság irányításával a községi és falusi pártalapszervezetek sikeres politikai meggyőző munkát végeztek a dolgozó parasztok körében, amelynek eredményeképpen a rajonban már a múlt hónap ötödikéig a kukorica begyűjtési tervét 74,3, a napraforgót 94,4, a hagymát pedig 76,6 százalékban teljesítették.

Ezzel szemben Borosjenőjarjonban, ahol a rajoni pártbizottság, a községi és falusi pártszervezetek és a néptanácsok végrehajtó bizottságai kevésbé kielégítő módon foglalkoztak a begyűjtéssel, november 26-ig sem értek el olyan eredményeket, mint Nagyszentmiklósjarjon november 5-ig. A kukorica begyűjtési tervét mindössze 44,3, a napraforgót 28,5,

a burgonyát 30,8 és a hagymát csak 18,7 százalékban teljesítették. Találunk azonban Borosjenőjarjonban olyan községeket is, amelyekben a begyűjtés terén elért eredmények a pártalapszervezet és a néptanács széleskörű politikai munkájáról tanuszkodnak. Ilyen például Beliu község, amely Szentés Pál néptanácsai elnök és főleg Rusu Ioan néptanácsai titkár fáradságot nem ismerő politikai meggyőző munkája révén november 26-ig a kukorica begyűjtési tervét 82,9, a burgonyát 67,1 százalékban teljesítette.

Hasonló eredményeket értek el Tagadau községben is és ez főleg a néptanács, különösen Tica Ambrosie néptanácsai elnök felvilágosító, meggyőző munkáját dicséri. A község dolgozói november 26-ig a kukorica begyűjtési tervét 82,1, a napraforgót 74,3, a burgonyát 62,8 százalékban teljesítették.

A fenti eredmények rajoni viszonylatban a legjobbak közé tartoznak ugyan, de ez mégsem jelenti azt, hogy a pártalapszervezet és a néptanács mindent megtesz a begyűjtés sikere érdekében. Bizonyíték erre, hogy Beliu községben az említett időpontig a napraforgót 44,5, a hagymát pedig 31,6 százalékban gyűjtötték be. Eppen ezért a jövőben a pártalapszervezetnek és a néptanácsnak fokozottabb politikai munkát kell kifejtjenie a dolgozó parasztok körében, hogy a begyűjtési terv teljesítésében községük továbbra is az első között maradjon.

Jól halad a felvásárlás

A pécskai szövetkezet jól halad a felvásárlási terv teljesítésével. A negyedik negyedév első hónapjában — októberben — globális felvásárlási tervét 109 százalékkal teljesítette, a novemberi tervét pedig 101 százalékkal. Különösen a napraforgó és a szárnyasok felvásárlási tervét teljesítették szépen: 102, illetve 104 százalékkal.

Ha csak a szövetkezet munkájának egy napját nézzük, akkor is szép eredményekről győződhetünk meg. November 30-án például 8463 kilo kukoricát, 3200 kilo káposztát és 200 kilo szárnyast vásároltak fel. A szövetkezet felvásárlói közül jó munkájukkal Eberle Ioan és Siclován Constantin tűntek ki.

Eredményes munkát végzett a szövetkezet elnöke, Sabau Ioan, aki emellett, hogy ő maga is résztvevett a felvásárlási munkában, széleskörű felvilágosító tevékenységet fejtett ki a dolgozó parasztok sorában. Rávilágított arra, milyen előnyökkel jár, ha a dolgozó parasztok terményfeladásukat a szövetkezet útján értékesítik.

Moldovan Teodor dolgozó paraszt egyike az elsőnek a községben, akik a legtöbb terményt és szárnyast a szövetkezet útján értékesítették. A napokban 152 kilo kukoricát 6 méter szövetet vásárolt, amiből magának és fiának varrat ruhát.

Más dolgozó parasztok viszont épületanyagokat vásároltak a szövetkezetben, terményértékesítés útján. Ilyen például Selean Pavel és Vilos Jacob, akik napraforgó feleslegüket értékesítették. Condrat Ioan 846 kilo kukoricát adott át a szövetkezetnek és egy kerékpárt vásárolt magának. Tigu Iosif és Săfrany Mihály szarvasmarhát értékesítettek a egyebek között egy-egy pár cipőhöz szükséges nyersanyagot kaptak.

Szomorú János, Hedesan Iosif, Chepejan Dimitrie és Dragos Dimitrie dolgozó parasztok élenjárnak a szövetkezet útján történő értékesítésben. Különböző terményeiket és állataikat adták el a szövetkezetnek.

A szövetkezet elnöke, a felvásárlási szerződésüköt ütemének megvalósítása érdekében a szövetkezet alkalmazottai csoportot szervezett, s annak tagjai felvilágosító munkát végeznek a dolgozó parasztok között.

A szövetkezet azonban ebben a munkában nagyon kevés támogatást kap. Sem a néptanács végrehajtó bizottsága, sem pedig a községi alapszervezet nem nyújt semmiféle segítséget Sabau Ioan elvtársnak, a szövetkezet elnökének.

Az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó moszkvai értekezlet munkálatai

Chivu Stoica nyilatkozata

Elnök elvtárs, elvtársak!

A Román Népköztársaság kormányának meg kellene fordítania a szovjet kormány kezdeményezését az európai béke és biztonság kérdésében összehívott európai értekezlettel kapcsolatban. Európa népeinek igen nagy érdekük fűződik az európai béke és biztonság ügyéhez. Európa népeinek léte, hogy megteremtésük és biztosításuk azokat a feltételeket, amelyek alkalmasak a tartós béke garantálására kontinensünkön és az egész világon.

A Román Népköztársaság kormányát, a román nép akarata kifejezőjét az a törekvés vezeti külpolitikájában, hogy nemzetközi síkon együttműködjön minden országgal; kormányunk következetesen védi a békét és állást foglal az ellen, hogy feloszlassák a világot katonai tömbökbe. E katonai tömböknek ugyanis az a céljuk, hogy rábságnak hajtsanak más népeket, e tömbök megalakítása a történelem tanúsága szerint végülis háborúba torkollik s a háborúk minden elkerülhetetlen következményével jár.

A népi demokratikus Romániában folyó építőmunka, amelynek célja a román nép további anyagi és kulturális haladásának biztosítása, nem is egyeztethető össze más politikával, mint a béke és a nemzeti függetlenség megvédésére irányuló politikával, mert a román nép békés

munkáját ez a politika garantálja.

A Román Népköztársaság — a Szovjetunió vezette többi békeszerző néppel együtt — ezért vesz részt tevékenyen a béke fenntartására és megerősítésére tett intézkedésekben.

A Román Népköztársaság kormányának többször is állást foglalt a Wehrmacht feltámasztása és a német imperializmus újjáélesztése ellen, amit az amerikai, angol és francia agresszív körök, a revansra éhes német militaristákkal együtt, istápolnak.

A Román Népköztársaság kormányát egyetért a szovjet kormány véleményével, amely szerint a Nyugat-Németország remilitarizálását, továbbá ennek az országnak a nyugateurópai szövetség és az északatlanti tömb formájában létrejött katonai csoportosulásokba való bekapcsolását előirányzó október 23-án aláírt, leplezetlenül agresszív célú párisi egyezmények következtében súlyos veszély fenyegeti az európai népek békéjét és biztonságát.

A román nép hosszú időn át szerzett történelmi tapasztalataiból meggyőződött arról, hogy amíg német militarizmus lesz Európában, addig sem ő, sem más európai népek, amelyeknek időnként el kellett szorvonniuk a német imperializmus invázióját, nem élhetnek nyugalomban és biztonságban.

A hitlerizmuson aratott győzelem megemlékeztet a feltételeket ahhoz, hogy véget vessenek a német militarizmusnak és mindazoknak a katasztrófáknak, amelyeket Európa népeinek okozott.

A hitlerellenes koalíciós részvevő nagyhatalmak a potsdami egyezményben kötelezettséget vállaltak arra, hogy nem tűrik meg a német militarizmus újjáélesztését, hogy Németországot demokratikus, békeszerető országává változtassák és elejét vessék az újabb világméretű háborúknak. Mindez megfelel a népek akaratainak, amelyek örökre ottonták, hogy megszabaduljanak a hitleri igtól.

Ma, csupán kilenc évvel a hitlerista agresszor kapitulációja után, a román népet és a többi európai népet ismét az a veszély fenyegeti, hogy Nyugat-Németországot militarizálják és bevonják agresszív katonai csoportosulásokba.

Ezt a helyzetet az Amerikai Egyesült Államok kormányának politikája idézte elő, megpedig azzal, hogy agresszív tömbököt kovacsolt Európában, elmergesítette a nemzetközi helyzetet és új háborút készít elő. Ezt a politikát elsősorban az angol és a francia kormány támogatja, amelyek megszegték a német kérdés demokratikus megoldására vonatkozó kötelezettségeiket.

(Folytatása a 4-ik oldalon.)



Közművelődés ★ Irodalom ★ Művészet



Horváth István:

Innen üzenem, Alb Iosif

Volt, hogy énekes kedvem támadt,
s mivel villámfény csókoltá számat,
boros volt, zord az énekem.
Borus, mert annyi éveken,
felleg födébe bus fajtámat,
s a fajtám paraszt volt nekem.

„Költő vagy” — mondták mások
rólam.
de eltoltatták, hogy úgy daloljam
a dalt, amint a szívben forrt.
Nótáink ha szót, vihar dalolt.
S féltek, nehogy még megcsapjáljam
a dongómelyű, terhes kort.

Alb Iosiffal — alig tíz éve —
együtt kaszáltunk s követ cserélve
fentük a kaszaéleket.
Egy sorsunk volt, egy életet
éltünk, s a hangunk szállt a szélben.

Igy volt ez sok száz éveken.
Emlékszel, Iosif, mondtam oltán,
— az idő terhes és összeroppan
egyszer e korhat óvilágl —
Előtte éppen egy virág
feküdt a rendben bus-halottan
s azt mondták: — „Ne félj, jóvilág!”

Látod, nem féltem, hanem hittem,
s énekeimben paraszt vittem
a máglyához, mely égett már.
Fűtő millió proletár
lázáda, és égett a mult,
s hajnal fogott a láthatár.

Ma már te is látod, hogy derül,
Amde a sarat áljad emberlét.
Testvér, én innen üzenem:
— akkor rab voltam, idegen,
apám földje mesgényén belül,
S szabad vagyok most Argensent!

Alant a völgyben a Topolog,
a patak is, im, románul csobog.
Itt a Balcescu lelke él...
Értjük őt, tolmácsként beszél.
És pusztulnak a bojárok,
ahol e két nép egytestvér.

Vasárnap, hogyha láttad volna!
Aki idáig csak meghajolva
álltak meg itt az „ur” előtt,
hogy vetek bátor, új erőt
s foglaltak vissza pontlót pontra
termet, zongorát, heverőt.

Balcescu képét megcsodálták.
A zongorát mind karéjba állták,
Ajjukon új történelem
hangja zuhogt, s a hangszere
az ütemet már ők diktálták,
s friss volt az ütem, eleven.

Most írók lakjuk itt e helyet.
A lomb közt rigók énekelnek!
Pillangók szállnak, rózsák nyílnak!
Szépítnek verseim sorait.
Csálnak, hogy velük énekeljek,
Most dalolhatok, Alb Iosif!

Testvér, öröm költőnek lenni!
Tudod, hogy lelke most továbbzeng
a honfoglalók énekét.
S hallom osztaggó évekét,
mind e skálában megjelenni
s zeng a kiáltás messzeség.

Látom itt ezt a rongyos népet,
amint robogó, fénylő gépek
körusának lesz mestere,
s felzeng az Arges-völgy tere.
Haj, előtem a jövő képe,
s a lelke föllobog bele!

Kinyulnak a roskatag házak
s ahol csak kin és bus alázat
könnyét mosla a Topolog,
a parton dinamó forog.
Már látom a lüktető lázat,
Vonnak fel a táborok.

Egykor veled álltam egy rendben,
most román írőkkal ülök szemben.
Mert egy a rend és egy a cél:
a penna, gép és kaszaél
összhangban kell ma eggyé csengjen,
a nyelvünk akárhogy beszél.

Iosif a képek vonnak, várnak
s egy helyett kettőt lépnek, hármat,
mint egykor, ott a gyepesen.
De meg nem állsz, nem, most te sem.
Tüzes ostroma hajt a nyárnak
áttörni régi rendeken.

Balcesti, 1948.

A nemzetiségek testvérisége jegyében zajlott le a marosvásárhelyi „Igaz Szó” irodalmi estje

Ritkán van olyan élményben része az aradi dolgozó nak, mint amilyenben december 2-án volt a marosvásárhelyi „Igaz Szó” szerkesztősége által rendezett irodalmi esten. Az aradi dolgozók már napokkal előbb készültek erre a nemzetiségek testvériségét kifejezésre juttató jelentős kulturális eseményre. Már jóval az irodalmi est megkezdése előtt a Kulturpalota nagytermet megtöltték az irodalom iránt érdeklődő különböző nemzetiségű dolgozók. Szívesen jöttek, mert lehetőség nyílt számukra, hogy találkozhassanak kedvence írójukkal, a romániai magyar irodalom legjelentősebb képviselőivel: Horváth István, Majtényi Erik állami díjas költőkkel, Sütő Andrásal, kétszer állami díjjal kitüntetett fiatal íróval, továbbá Nagy Istvánnal, Hajdu Győzővel s nem utolsósorban a városunkban, de ország-szerbe is jólismert kiváló színművészzel, Kovács Györggyel, népköltő-saságunk állami díjas érdemes művészeivel. Az irodalmi est keretében az olvasók az írók tolmácsolásában hallhatták az egyes műveket s ez lehetőséget nyújtott arra, hogy az aradi olvasók még jobban megszeressék kedvence írójukat, valamint azok sokra értékelt alkotásait.

Tartományunk, városunk különböző nemzetiségű dolgozói életében gyakran adódnak alkalmak, melyek szemléltetően bizonyítják: milyen nagyszerű eredményeket értünk el

pártunk irányításával a nemzetiségi kérdés megoldása terén. Ilyen alkalom volt a csütörtöki irodalmi est is. Hajdu Győző elvtárs, a marosvásárhelyi „Igaz Szó” főszerkesztőjének megnyitó beszéde után Kolozsvári Tibor elvtárs, a „Vörös Lobogó” főszerkesztője az aradi olvasók, a két testvér, valamint a „Petőfi Sándor” s az „Alexandru Sahia” irodalmi körök nevében üdvözölte az est keretében közreműködő írókat, művészeket. Többek között a következőket mondotta: „A párt és a népi demokratikus állam politikája folytatás megvalósul közös hazánkban a román nép és nemzeti kisebbségek jogegyenlősége, amelyet az alkotmány biztosít. Az elemi iskolától kezdve a főiskoláig, anyanyelvükön tanulhatnak a magyar nemzetiségű dolgozók gyermekei. Az utóbbi években létesült magyar színházakban magasán szárnyal az élő szó. Magyar nyelven számos napilap, és folyóirat jelenik meg a Román Népköztársaságban. Az írók és költők, nemzetiségre való különbség nélkül, soha nem tapasztalt támogatásban részesülnek országunkban. A párt és a kormány szeretetteljes támogatása számos nagyszerű, magyar nyelven megjelent irodalmi mű forrása is. A körünkben lévő írók és költők tehetségük művészi elhivatottságát a pártos irodalmi szellem hatja át és az a becsületes törekvés, hogy híven szolgálják a szo-

cializmus építésének nagy ügyét, még szilárdabbá kovásolják a magyar nemzeti kisebbség és a román nép szétszakíthatatlan barátságát. Ezért értékeli oly nagyra népünk alkotók munkásságukat.

Ma, amikor nemzetiségre való tekintet nélkül ilyen szép számban gyűltünk össze, hogy meghallgassuk íróink műveit, vezéreljen bennünket egyetlen magasfokú óhaj: hassa át ezt az irodalmi estet az a lelkes, izzó légkör, mely még szilárdabbá edzi a román nép és a hazánkban élő nemzeti kisebbségek örök testvériségét a közös munkában és küzdelemben.”

Az üdvözlő beszédek után Horváth István, állami díjas költő, a közönség szünni nem akaró lapja közben lépett a mikrofon elé. A jelenlévők feszült figyelemmel hallgatták, amikor a költő gyermekkori élményanyagából származott „Tornyot raklám” című költeményét olvasta fel. De még jobban fókuszódott az érdeklődés az „Elet hevében” című költemény felolvasása közben. Ebben a műben a költő új életünk szépségeiről ír.

Lelkesedést váltott ki a hallgatóságban Nagy István „Pszichológus” című elbeszélése. Ez a közvetlen hangú elbeszélés Nagy István nagyszerű írói készségét tárta fel, amiről az olvasók egyből megérthették, hogy hiven szolgálják a szo-

cializmus építésének nagy ügyét, még szilárdabbá kovásolják a magyar nemzeti kisebbség és a román nép szétszakíthatatlan barátságát. Ezért értékeli oly nagyra népünk alkotók munkásságukat.

Ma, amikor nemzetiségre való tekintet nélkül ilyen szép számban gyűltünk össze, hogy meghallgassuk íróink műveit, vezéreljen bennünket egyetlen magasfokú óhaj: hassa át ezt az irodalmi estet az a lelkes, izzó légkör, mely még szilárdabbá edzi a román nép és a hazánkban élő nemzeti kisebbségek örök testvériségét a közös munkában és küzdelemben.”

Az üdvözlő beszédek után Horváth István, állami díjas költő, a közönség szünni nem akaró lapja közben lépett a mikrofon elé. A jelenlévők feszült figyelemmel hallgatták, amikor a költő gyermekkori élményanyagából származott „Tornyot raklám” című költeményét olvasta fel. De még jobban fókuszódott az érdeklődés az „Elet hevében” című költemény felolvasása közben. Ebben a műben a költő új életünk szépségeiről ír.

Lelkesedést váltott ki a hallgatóságban Nagy István „Pszichológus” című elbeszélése. Ez a közvetlen hangú elbeszélés Nagy István nagyszerű írói készségét tárta fel, amiről az olvasók egyből megérthették, hogy hiven szolgálják a szo-

cializmus építésének nagy ügyét, még szilárdabbá kovásolják a magyar nemzeti kisebbség és a román nép szétszakíthatatlan barátságát. Ezért értékeli oly nagyra népünk alkotók munkásságukat.

D. I.

Hajdu Győzőnek, az „Igaz Szó” főszerkesztőjének megnyitó beszéde

Elvtársak, kedves barátaim!

Az „Igaz Szó” nevében szeretettel köszöntöm irodalmi estünk résztvevőit, üdvözlöm a román nép és a nemzeti kisebbségi írók közös harcokban edződött testvériségét, üdvözlöm népköztársaságunk új irodalmának alkotóit.

Ez az est nemcsak az írók és olvasók találkozója, hanem erőteljesen kifejezi azt a megbontathatlan erkölcsi és politikai egységet is, amelyben a román nép és a vele teljesen egyenjogú nemzeti kisebbségek összekovácsolódtak.

A szovjet hadsereg felszabadító győzelme után pártunk erős kézzel látott hozzá az országunkban élő nemzeti kisebbségek jogegyenlőségének megvalósításához és szakadatlan harcra mozgósította tömegeinket

mindenféle nacionalizmus és sovinizmus ellen. Ebből a harcból a román írók mellett a nemzeti kisebbségi írók is azonos felelősségvállalást vállaltak és veszik ki részüket, alkotásukkal színtelenül gyarapítva népköztársaságunk eszmélet egységét, soknyelvű irodalmának gazdag kincsét.

Pártunk és kormányunk következetes lenini-sztálini nemzeti egyenjogúság politikájának egyik legszebb vívmánya a Magyar Autonóm Tartomány, amelynek létrehozása jelentősen hozzájárult a hazai anyanyelvű irodalom fejlődéséhez is. A Magyar Autonóm Tartomány székelyföldjén, Marosvásárhelyen, közel két évvel ezelőtt alakította meg az Írószövetség az „Igaz Szó” anyanyelvű irodalmi folyóiratát, a „Viata Românească” testvérújságját. A Kolozsváron megjelenő „Utunk” hetilap mellett az

„Igaz Szó” tevékenysége azt bizonyítja, hogy népköztársaságunkban a román irodalommal egyidejűleg, a hazai anyanyelvű irodalom is soha nem látott virágzásnak indult. Népi demokratikus rendszerünk megbecsülése felelődik ki a jelentősszámu állami díjak, amelyek a minisztériumok elnökei által kitüntették.

Büszkén mondhatjuk, hogy a felszabadulás óta eltelt tíz év alatt, a szocializmus építésének körülményei között, hazánkban megszületett az új irodalom, melynek harcosai között ott mennek a román írók mellett a nemzeti kisebbségek írói is. A párt fegyverezte fel íróinkat a nagyszerű feladatok betöltésére. A párt tanított meg íróinkat arra, hogy miként kell rendületlenül helytállniuk a nép ügye mellett, a béke őrhelyein, a

párt tanított meg bennünket arra, hogy mit jelent az igazi hazaszeretet, mely összefonja országunk minden dolgozóinak szívét. Mindnyájunk lelkéből merítették Horváth Imre köszöntőjének lángoló sorait, amikor a nép és hazánk iránti olthatatlan szeretetükről így dalolt:

Győz egyszer majd az egész föld felett
a fény, amely egünkre költözött,
de az első dicsősége örök.
Román hazám, köztük köszöntelek!
Elvtársak, kedves barátaim!
Mai estünkön, amikor új irodalmunk néhány darabját mutatjuk be és számot adunk eredményeinkről, forró hálával és szeretettel fordulok a román nép felé és új világunk építőinek vezetője, a Román Munkáspárt felé.

Augusztusi köszöntő

(Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó, Bukarest, 1954.)

Aki holnap háborúért hevül,
Haljon meg hát nélkülünk, —

egyedül
A második vers Hajdu Zoltán tollából jelent meg „Tudor Muresan” címmel. A vers bemutatja a népi hősök egyikét, akik a kapitalizmus sötét korszakában hősiességükkel harcoltak hazájukért, szabadságukért. Tudor bá tudta, hogy élete-vel játszik, amikor a rabló német hordákat a szovjet csapatok által elfoglalt területre vezette. Mégis megtette ezt a lépést és így adta tanújelét népünk iránti szeretetének.

Tovább lapozva a könyvet, Gellért Sándor a „Németek torán” című versét olvashatjuk. A költemény a szerző befejezéséhez közel álló eposzának „Kisült a szalonna” című énekéből való. A „Németek torán” a második világháború vége felé keletkezett. Eddig csak töredék jelent meg belőle, de már ebből is látszik, hogy elbeszélő költeményünk nagyszerű alkotása. A vers jellemző vonása a közvetlenség és a természetesség.

Az igazi pártos politikai költészet jelenik meg Majtényi Erik „A hűség parancsa” című versében. A költemény feltárja a mult minden szennyét és gyalázatát, s a vers világosan tükrözi azt a valóságot, hogy a felszabadulás utáni inflációs évek keservein a párt vezetett keresztül. A párt irányításával és a Szovjetunió segítségével sikerült kiharcolni a jobb és boldogabb jövőt. A költő ezután a harcos jelent, — az elért eredményeket, az elszakíthatatlan román-magyar barátságot mutatja be, de ugyanakkor rámutat a sorainkba befurakodott osztályellenesség akramunkájára is. A költemény végén a költő hálát mond a hős szovjet katonáknak, akik szabaddá és boldoggá tették az országot, a népet.

Ujra megköszönjük, hogy élünk, érzünk, szabadok vagyunk!
A tökes-földesúri rendszer igáját lerázó, felszabadult és öntudatosodó paraszt a maga valóságában és gondolatvilágában jelenik meg Kiss Jenő: „Jóska bácsi”-jában. A vers a szocializmus és oportunizmus elleni harc egyik értékes alkotása. Jóska bácsi életén keresztül a költő rámutat az elmult rendszer parasztságának nyomorára, kiszolgáltatottságára, földhözverésére és rossz életkörülményeire.

A felszabadulás utáni új világban Jóska bácsi már felismeri: osztályhelyzetét, a mezőgazdasági árszűkültség fontosságát és azt, hogy segíteni kell az államot, mert az ő boldogsága az állam jólététől függ.

A kötetet Szemlér Ferenc „Tíz esztendő” című versciklusa zárja be. A ciklus minden verse az elmult tíz esztendő előtti képek felelevenítése. Így „Az osztály” című versében a győzelmesen előrenyomuló szovjet katonák bátorságát, a biztos győzelembe vetett hitet örökíti meg. „Derűs táj” című versében a felszabadult ember boldogságát, a szabadságérzés nagyszerűségét énekl meg. A ciklus „Augusztus ünnepén” című versével záródik. A költemény a felszabadulás megünneplésének boldog pillanatát érzékelteti. A vers és a kötet Szemlér Ferenc fogadalomtételével záródik: „...amíg élek, itt leszek, Igérem minden augusztus ünnepén!”

A kötetben felsorolt versek eszméletmondóval egyetértenek. Azt, hogy a multat legyőzve dolgozó népünk, a párt irányításával, építi hazáját, jövőjét. Színes, érdekes, tanulmányos olvasmány.

K. P.

A komlósi olvasókör

A Szentanna községhez tartozó Komlós nem nagy falu, de külön kultúrtörőhonnal rendelkezik, amelynek minden előadása nagy népszerűségnek örvend a dolgozó parasztok körében.

Különösen jó munkát fejt ki a kultúrtörőhonn keretén belül szervezett olvasókör. Minden vasárnap délután és hetenként egyszer hétköznapon is, előadásokat tartanak az időszerű mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatosan. Novemberben 8 előadást tartottak, közülük 4-et a mezőgazdasági kérdésekkel kapcsolatosan. Az olvasóköri előadásokon népszerűsítették a helyi kollektív gazdaság és a mezőgazdasági társulás eredményeit.

Az egyik olvasókör. összejövetelén feldolgozták a II. pártkongresszus irányelv-tervezetét a mezőgazdaság fejlesztésére vonatkozóan, valamint ismertették a „Scintila” 3115. számában megjelent a román nép és a nemzeti kisebbségek testvériségéről szóló cikket.

Az olvasókör vezetője Almasan Satu tanító, aki lelkesedéssel és odaadással irányítja a kör munkáját.

November 21-én megalakult az agrotechnikai kör. Eddig egy előadást tartott Popa Vasile tanító, aki a 20 tagú kör vezetője.

A kultúrtörőhonn jól dolgozik. Minden vasárnap művészi műsort mutatnak be a kultúrtörőhonn színpa-

dán. Hol a helybeli iskolák, hol pedig a kultúrtörőhonn előadása szórakoztatja a falu dolgozóit. A mezőgazdasági munkálatokban élenjárók tiszteltetésére többször adtak művészi műsort és diplomával tüntették ki őket. Így például diplomát kapott Rosu elvtárs a mezőgazdasági munkálatok idejében történő elvégzéséért és még mások.

Most van alakulóban a kulturagrációs brigád, amelyet december 15-ig végleg meg is szerveznek.

A komlósi kultúrtörőhonn vezetősége magáévá tette pártunk tanítását, hogy a falusi kultúrtörőhonnok első sorban a nép, az ifjúság politikai, kulturális nevelésének kell lenniük.

Miért nem megy a kulturmunka Zimándujfalun?

A kultúrtörőhonn termett csak az elmult hetekben tették használatosává, mivel az ablakok és a kályhák és a padok alapos javítást igényeltek. De még így is sok szépitni való maradt az otthon terneiben.

Ezt az objektív nehézséget azonban már féligmeddig ki is küszöbölték. Nagyobb baj az, hogy a kulturmunka igen gyengén megy. Tizennégy ember áll az egész kultúrtörőhonn, de csak a színjátszó csoport működik valahogyan. Az elmult héten előadták Kisfaludy „Kérők” című színdarabját. Azonban se tánccsoport, se énekkar nincs.

Jogosan feltehetjük a kérdést: mi

az oka ennek és ki a hibás a munka rossz menetéért. Molnár Ferenc, aki már több mint két hónapja igazgatója a kultúrtörőhonn és még mindig teljesen egyedül dolgozik, vagy pedig Kraszilov Ioan, a néptanús elnöke, aki egyedül nem törekszik a kulturmunkával és semmi támogatást sem ad Molnár Ferencnek, sőt még a vezetőség megválasztását szolgáló gyűlést is egyre halogatja.

Ugy gondoljuk, hogy a felelet erre a kérdésre könnyű megadni. A néptanús végrehajtó bizottságának és főleg a néptanús elnökének minél hamarabb fel kell számolnia a kulturmunkával szemben tanúsított köz-

Majtényi Erik:

H A Z Á M

Sok költő nemzedék dicsérte a Kárpátok sasíászeit.
Edeshus nótát visszhangoztak combhajlataid, bérceid.
De ilyen hálás hámulatra,
ennyi magasztos és nemes énekfakasztó szerelemre még sosem voltál érdemes.

Be szép az Olt, mikor a hullám kövek gerincén szétszakad,
be szép a bércek szepentinje s a márványfehér zuhatag!
Be szép az ember kezénive: az életreklét pusztaság!
Az ember itt újra meg újra felszabadítja a hazát!

Dörmög a föld. Uj szovjet gépek kutatják a mélységeit,
s mint harmattal a virág kelyhe, parasztlak zsákja úgy telik.
A terv csaláit vívó gyárak, traktorok, súlyos talpuak,
kőbányák és gyümölcsösödők harsogják a himnuszodat.

Ekes ocrádról napról napra letűnnek a mult ráncai,
munkások, parasztlak sietnek robbantani és szántani,
hogy sziklák közt a mozdony sipja riassza fel a duvadt,
hogy csirázson a közös buza a meleg barázdák alatt.

Édes hazám! Szemedbe nézünk, látjuk szépséges arcodat,
beforrott sebeit látjuk,
amelyeket farkasfogak téptek husodba — s látjuk egyre,
hogy az átkos nyomorúság végső foszlányait veteled te,
mint munkások a rossz ruhát.

Kentjeidben még sok a burján,
földjeiden a dudva, gaz...
Aki tegnap kerébe törték,
ma oláklodnak és ravasz csapdát állítanak száraz, ezret,
azért, hogy megmaradjanak.
Hogy visszahulljon az éjféltbe ez a vöröslő virradat.

Hány bűnnel kell még
örömenünk!
A lanyhaság, a lustaság,
a nemzetbűnöség, a gyilkos közöny, a kicsinyes, család haszonlesés — csuf örökségünk.
Édes hazám, rád nézve,
de kapa villan: dudva, burján füstös, nagy máglyákra kerül.

S be szép is küzdeni érteled,
mikor kis posvány a felet felhőni, magasodni látjuk magát az ifju életet!
Hazám, ez az igazi arcod, amelyért tűzbe is megyünk,
amelyet születésem napján fennhangon dicsér éneklünk

Ez a te arcod: ifjumsunk komoly arca a könyv fölött s a paraszté, ki ünnepre új ruhájába öltözött, tegnap irástudatlané, ki gyöngyosorba fűz szavakat s leírja, hogy az új hazában milyen boldog, milyen szabad.

Ez a te arcod: szép jövődönk nagyszerű terve, új kohó, széles ablaku munkásváros s a ráncbaszedett, vad folyó.
Ez a te arcod: a reménység szivárványszínű zászlaja!
Ezért köszöntünk fel: viragozz, te szép, te boldog új hazai!

S esküszünk: örökre széttuzzuk bujkáló kártevőidet,
hogy egyre üdőbb lombo' hajtson sok napsugaras, szép liget,
hogy egyre ragyogóbban lássuk bekere szomjas arcodat — ezért verekszőnk hős-keményen szatáni pártunk seregében a bitorosillagok alatt!
(1952 december).

Biztosítsuk dolgozó népünk kenyerét!

A község „jó gazdája”

Gazdasági felvirágztatásán fáradozó ember mindig idejében gondoskodik a szükségességről. „A jó gazda nyáron szénát, télen szekeret készíti elő” — tartja a régi közmondás. E mondást jól ismerik mindenütt a tudósok, akik betartják, az csak nyer vele. Nagy a nyereség a gazdaságokban, de még nagyobb, ha közszolgálat, mindenütt betartják. Ezt igazolja Lipparajon Berzova községe is, amely egyre széplől, ahol egyre javul a dolgozó parasztek élete, mert jó gazda gondoskodik rólok.

A „jó gazda”, — ahogy a herzo-vaia mondják, a községi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, Mateescu Pompiliu elvtárs. A tények beszédesen igazolják, hogy valóban az. Ismerjük meg, hogyan gondoskodik Berzova dolgozó parasztlainak ügyes-bajos dolgaról, hogyan irányítja életüket.

Az őszi mezőgazdasági kampányban s a község szénipési munkáiban kiváló eredmények születtek. A vetést például idejében elvégezték, 700 hektár a mélyszántással is megvannak s a begyűjtési munkálatok a befőzéshez közelednek.

Berzován nem tervszerűsítették a parlagtörést. A néptanács végrehajtó bizottsága s a község állampolgári bizottságának néhány tagja, rájött arra, hogy a községben is található olyan legelőrészlet, amely gyenge termést hoz és éppen ezért feltérre szorul. A megbeszélés után Mateescu Pompiliu elnök és néhány dolgozó paraszt kijelölték a három hektárnyi feltérre szoruló legelőrészlet, a parlagtörést már be is fejezték.

Jól halad az önmegadózatási öszszegzek begyűjtése is. A dolgozó pa-

rasztek az 1953-as évi hátralekókat teljes egészében kifizették és idele kötelezettségüknek is majdnem teljes egészében eleget tettek.

Berzova község dolgozó parasztlai öntudatosan részt vesznek a közös munkában, bármikor a néptanács elnöke erre felkéri őket. Búszkék községe, ami egyre szebb lesz. Az önmegadózatás felhasználásával és önkéntes munkával a község dolgozó parasztlai Berzován és a hozzátartozó falvakban három kulturházat javítottak meg. Rendbehozták az ablakokat, ajtókat, kimeszelték a néptanács helyiségét is.

Nemrég meg nehezen közeledhetek a szekerek Capruța és Dumbrăvita között, mert az ut valósággal járhatatlan volt. A néptanács elnöke kezdeményezésére a dolgozó parasztek követ hordtak, két kilométer hosszú szakaszon megjavították az utat.

— Az iskola helyiségeit is ki kell javítanunk, — mondta egy népgyűlésen Mateescu elnök elvtárs.

— Megjavítjuk — felelték a községbeliek. A szót tett követte. Berzován és a hozzátartozó falvakban a négy iskola épületét tatarozták. A végrehajtó bizottság gondoskodott az iskolák téli faellátásáról is. A jó gazdálkodásról tanuskodik tovább a községben lévő hídak állapota is. Két nagy és hat kisebb híd megjavították, ezenkívül két új híd építettek. Kijelölték és új vedrrel látták el a község két közös kútját.

Hosszu ideig a berzovai Lipparajon, vagy más községbe jártak búzát, kukoricát öröltetni. A lakosok javaslatára a község végrehajtó bizottsága helyi erőforrások felhasználásával a régen nem működő malmot megjavíttatta, s most a berzovaiak otthon

öröltethetik mezőgazdasági terményeiket.

Mindezekről tudomást szerezhetünk a néptanács irodájában, de csak a hivatalos órák alatt, mert szabad idejében az elnök szerepével járja a községet és a hozzátartozó falvakat. Állandóan a dolgozók között tartózkodik. Ott találjuk, ahol a legélénkebb a munka: a szántóföldön, a kőhordásnál, a kultúrthozon és hídak javításánál, a favágásnál. Az elnök mindenütt jelen van. Beszél, lelkesít és a munkából is kivesszi a részét.

A község és a hozzátartozó négy falu gazdasági irányításában Mateescu Pompiliu nem áll egyedül. Együtt dolgozik a néptanácsi képviselőkkel, a választóközletek állampolgári bizottságaival, a község nőbizottságának tagjaival. Együtt szorgosították a község és a hozzátartozó falvakat, mozgósították a község dolgozó parasztlait, hogy gyarapítsák a közös javakat, ügyeljenek a meglévőre. Szeretik a község dolgozóit az elnököt, mert látják, hogy minden tétellel, minden gondolatával a község javáért küzd.

Hent Maria 229. szám alatti berzovai lakos például így nyilatkozik az elnökről:

— Határozott ember. Szeretettel gondoskodik a községről s amellett jó gazda is. Vezetésével jó munkát végeztünk eddig is. Nemsokára bevezetjük valamennyi utcában a villanyt.

Mateescu Pompiliu Lipparajonban a legjobb néptanácsi elnök. Munkája, sikerei és a jövőre szóló tervet áttették. Példájából, tetteiből sokat tanulhatnak tartományunk többi néptanácsi elnökei.

Beculas Iosif

Jól halad a felvásárlás Szapárligeten

A körösradi Szapárliget község „Unirea” szövetkezetének vezetőtanácsa nagy figyelmet fordít a felvásárlási terv teljesítésére. A szövetkezet vezetőtanácsa és dolgozó elemek a harmadik negyedév végén a mezőgazdasági termékek felvásárlási tervének teljesítését és így találták, hogy az elért 62 százaléknál magasabb a felvásárlási arányban a felvásárlásokkal. Amint a gyűlésen kitűnt, a község dolgozó parasztlai nem irányították kellőképpen, hogy mezőgazdasági terményüblöbbségét a szövetkezet útján értékesítsék. A termékek nem ismerték milyen előnyt jelent a gabonából értékesítése. Az eddigi hiányosságok felszámolása: a vezetőtanács és az ellenőrző bizottság több határozatot hozott. A határozat szerint alapos felvilágosító munkát kell végezni a mezőgazdasági termelők között a terményüblöbbség értékesítéséről. Ennek érdekében a szövetkezet vezetőtanácsának tagjai, valamint dolgozóit köröztek színtestőlők be. A gyűlésen Fischmeister István elvtárs, a szövetkezet elnöke közölte a negyedik negyedév felvásárlási tervfeladatait is.

A határozat szerint október folyamán a vezetőtanács tagjai és a szövetkezet dolgozóit két alkalommal felkeresték a dolgozó parasztlakat és felvilágosították őket a terményüblöbbség értékesítésének fontosságáról és előnyeiről. Fischmeister István elvtárs szövetkezet elnök a többi közt elbeszélgetett a 41-es számú házban lakó Tóth Terézrel és megmagyarázták neki, milyen előnyt jelent, ha terményüblöbbségét a szövetkezet útján értékesíti. Másnap Tóth Teréz 60 fajtát és 6 tyúkot adott el a szövetkezetnek, a kapott pénzben pedig cukrot és más közszükségleti cikkeket vásárolt. Megemlítjük még Kovács László főpénztárost, aki például Lévai András 106. számú házbeli dolgozó paraszttal is elbeszélgetett. Lévai András a beszélgetés után 4 tyúkot, 1 pár kacst és különböző mezőgazdasági terményt értékesített a szövetkezet útján.

Az alapszervezet agitátorai, a néptanács végrehajtó bizottsága pedig a női bizottsággal és a nőküldöttekkel támogatta a szövetkezet felvilágosító munkáját. A szövetkezet vezetőtanácsának és dolgozóinak az a törekvése, hogy teljesítsék a negyedik negyedév felvásárlási tervét, nem maradt eredménytelen. Októberben a tervet globálisan 183 százalékban, választóközönt pedig a következőképpen teljesítették: szárnyasokból 350, búzából 152, napraforgóból 126 %-ban. Mézes Mihály felvásárló gondoskodik arról, hogy a termékek ne romoljanak. Ha nagymennyiségű tengetit, vagy egyéb terményt vásárol fel, minden nap megforgálja, hogy jól szellőzőn. Azonkívül gondja van rá, hogy a mezőgazdasági terményeket naponta beszállítsák a rajoni Ágvecoop-hoz.

A szapárligeti „Unirea” szövetkezet vezetőtanácsa és dolgozó, a községi néptanács végrehajtó bizottságának támogatásával és az alapszervezet állandó irányításával harcolnak a negyedik negyedévi beszerzési terv teljesítéséért.

reket, amelyek a több és jobb termelést eredményeznek.

Ebben az időszakban mindent meg kell tenni a szocialista verseny nagyobbarány kibontakoztatására. Növelni kell a szocialista versenyben résztvevők számát, ugyanakkor továbbra is terjeszteni kell az élenjárók módszereit, hogy a vállalatok kellő időben és jó körülmények között tegyenek eleget feladataiknak.

Az adminisztratív vezetőségre is komoly feladatok hárulnak. Állandóan javítani kell a munkafeltételeket és olyan műszaki szervezési intézkedéseket kell bevezetni, amelyek a termelés és a termelékenység állandó emelését segítik elő. A vállalatok műszaki vezetőségének állandó feladata a termelési folyamatban olyan lehetőségek után kutatni, amelyek az önköltség csökkentését teszik lehetővé. Legfontosabb ebben az időszakban a nyersanyagellátás, hogy kiküszöbölhető legyen a holtidő, amely fékezne a terv teljesítést.

A termelés megjavításának kulcsa a politikai munka megjavítása. A pártalapszervezeteknek politikai agitációs munkájuk során meg kell győzniük minden egyes munkást és tehnikust, hogy a terv összes mutatószámainak teljesítése odaadó és lelkes munkájuktól függ.

A városi és rajoni pártbizottságoknak nem szabad belenyugodniuk abba, hogy a hatáskörükbe tartozó üzemeknek, gyáraknak csak egyrésze teljesítette évi tervét.

Használnuk fel minden percet, hogy az év utolsó napján büszkén adhassunk számat arról: teljesítettük feladatunkat, az 1954-es évi tervet.



A Román Népköztársaság labdarugó bajnokai

Az aradi textiles együttes nem első alkalommal nyert bajnokságot, de azok az érzések, melyek ilyenkor a játékosok szívét betöltik, sohasem válnak megszokottá. A játékosok szeretettel fordulnak edzőjük, Braun Kálmán felé, érzik, hogy nem kis része volt a bajnokság megszerzésében. Mercea Andrei csapákapitány a bajnokság ideje alatt igyekezett segíteni a csapat edzőjét a helyes csapatmunka kialakításában, a játékosok küzdőszellemének fejlesztésében. Elmondhatjuk, hogy a bajnokság legnagyobb részében éppen a küzdőszellem volt az, ami áttegítette a csapatot a nehezebb mérkőzéseken.

Vajon mit csinálnak most az új bajnokok, folytatják-e még edzéseiket, vagy már meg is kezdték a jól kiérdemelt teli pihenőt?

Néptelnek a „December 30” sporttelep felől, pedig a pályán a Román Népköztársaság bajnokai vlnak „élet-halál harcot” — a győzelemért. Többesrős válogatottak, sportmesterek kergetik a labdát s szeretnének jól rugni.

A Fl. Rosie UTA, a Román Népköztársaság labdarugó bajnoka végül idényvégi levezető edzőseit, bár a játékosok még reménykednek abban, hogy még idén sor kerül egy-két nemzetközi mérkőzésre.

— Öröndetes lenne, ha egy-két nemzetközi mérkőzést játszhatnánk, hogy tanuljunk. Valahányszor szovjet, vagy magyar együttesrel mérkőzünk, mindig tanultam valamit — mondotta Serfőző Gábor.

Az edzés ugyanis közben végetért, a játékosok az öltözőbe vonulnak. Itt vannak mindannyian, akik csapatuk számára megszerzték a bajnokságot.

KISS FERENC kapus, nagy reményekre jogosít. Számos alkalommal közvetlen részese volt a csapat győzelmének. Erényei közé tartozik a nyugodtság, szorgalma és akaratereje példaszorú. Örül, hogy a csapat megnyerte a bajnokságot s a következők mondja: „Szerelem a labdarugást és szeretem a mesterséget is. Vasesztérgályos vagyok. Közvetlenül éreztem én is, játékosként, hogy az üzem dolgozóit mennyire bíznak bennünk s ez a tudat segített bennünket a küzdelemben.”

FULEITER JÓZSEF, a csapat másik kapuvédője, nemrég került Aradra, de máris nagyszerűen beavató a játékos közösségébe. Bátor, jól időzített kikutatásai képezik legfontosabb erényét.

SZÜCS, a jobbhátvéd szerepét töltötte be a csapatban. Sérülése akadályozta, hogy teljes tudását kifejthesse. Kiváló labdakezeléssel rendelkezik.

LUPES, a csapat legfiatalabb játékosa töltötte be a jobbhátvéd szerepét, amikor Szücs nem játszhatott. Szereti a labdarugást s külön hangsúlyozza a segítségét, amit edzőjétől és játékosaitól kapott. A termelésben is megállja a helyét. Mint technikai rajzoló s kiváló munkástársai megbecsülését.

DUSAN töltötte be a középhátvéd szerepét s igazi oszlopa volt a csap-

patnak. Erélyes játéka, jó fejtechnikája kiváló védőjátékosá avatják. A lavaszi forduló minden egyes bairók mérkőzésén játszott, öszszel, sérülése folytán, azonban csak 9 alkalommal szerepelt.

FARMATI ZOLTAN, sportmester, 29 alkalommal volt válogatott. Nagyszerűen helyezkedik, jól semlegesíti ellenfelét és tétőlőlő rugásai hasznosak, minden alkalommal közönségsikert aratnak.

KAPAS JÓZSEF teljes értékű teljesítményt csak a jobbfelezt posztján nyújtott. Gyorsasága, küzdőakarása jó fejjátékkal párosul s állandóan hasznos teljesítményt nyújtó játékos.

SERFŐZŐ GÁBOR, sportmester, 18 alkalommal öltötte magára a Román Népköztársaság labdarugó válogatottjának mezét. Kiváló egyéni technika, finom labdakezelés, ügyes cselezési készség képezik legfőbb erényeit. A bajnokság során 4 gólt is rugott, s mind a négy gól döntő jelentőségű volt.

JURCA, nemrég került a csapathoz, Gyors, szorgalmas játékos, még széles fejlődési lehetőségek előtt áll.

— Szívesen jöttem Aradra — mondotta — s meg szerettem a játékosokat és a várost is.

BIRAU VICHENTIE, a korszerű labdarugót jellemző adottságokkal rendelkezik. Elelmes, egyaránt jól rug ballal és jobbal, felalálja magát a kapu előtt. Nincsenek felesleges mozdulatok, viszont a lövései még eléggé pontatlanok. Az igazi célfutballt játsza. O is azt mondja, nint Jurca: Aradon szívesen játszok.

VACZI GYÖRGY. Sok csatát vívott, tapasztalt játékos, sportmester, 24 alkalommal volt válogatott. Lövései minden kapus számára veszélyt jelentenek. Nagy erénye a gyorsaság. Az őszi forduló során sokszor egészen kiváló teljesítményt nyújtott.

MERCEA ANDREI, a csapat kapitánya, 16 alkalommal volt tagja a válogatott csapatnak. Kiválóan fejlett egyéni technikája, labdakezelése, nagy ruganyosasága képezik legfőbb erényeit. Mint összekötő, vagy mint szélső fedezet teljesértékű játékot nyújt.

DUMITRESCU NICOLAE nagy játégyakorlattal rendelkezik. 14 alkalommal volt válogatott s még ma is nehéz munkát ad az ellenfél jobb hátvédjének.

DON ILIE, az összekötő posztján szerepelt. Labdaszorgatása jó építőjátékosá avatja s a helyzetek kiépítésével járult hozzá nagymértékben a győzelmek eléréséhez.

Manole, Popa, Seres, Szakács mindannyian nagy fejlődési lehetőségekkel rendelkező fiatal játékosok, akik gondos irányítással kiváló játékosokká válhatnak.

A csapat előkészítését, irányítását Braun Kálmán edző végezte. Munkáját aprólékos és tervszerű átgondoltság, hozzáértés és határtalan szorgalom jellemzi. Edzésstere, módszerei, elgondolásai tudományos pontossággal szolgálta a célt: a bajnokság megszerzését.



„DOZSA GYÖRGY” mozi: december 5-én: Felkel a nap. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Naponta 11 órák matiné.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: december 5-én: A harag napja. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11.30 órák.

„HERBAC JANOS” mozi: december 5-én: Szibériai ballada. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11.30 órák.

„I. L. CARAGIALE” mozi: december 5-én: Marinkával baj van. A tengerészek életéből. Az elvarázslott furulya. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11.30 órák.

„UJ IDOK” mozi: december 5-én: Az agrárreform. Fehér arany. A világ legerősebbjei. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11 órák.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): december 7-ig: Nyomorultak, II. rész. Előadások: hétköznap 7 órák, vasárnap: 3, 5 és 7 órák.

Közlemény

A városi néptanács pénzügyi osztálya közli:

Az egyes kerületi pénztáraknál az adót naponta reggel fél 9 és 1 órá között lehet fizetni. Délután a pénztárakat nem tartják nyitva.

Az adó és illeték fizetésével kapcsolatos időpontokat az adófelvételnek a következőképpen kell tiszteltetben tartaniuk:

Szabadfoglalkozásúak, iparosok, vállalkozók és kereskedők kötelesek vcl-

tak a negyedik negyedév adóját 1954 november 15-ig kiegyenlíteni. Épületek, beépítetlen területek és szállító eszközök tulajdonosai kötelesek voltak a negyedik negyedévi adót 1954 november 1-ig kiegyenlíteni. Parasztagazdaságoknál is 1954 november 1-ig kellett az adót kifizetniük.

Akik az adót nem fizették ki határidőre, haladéktalanul fizessék le hátralékaikat, nehogy a törvényes többlet tulajdonosok felszaporodjék.

Eredményesen dolgozik a ternovai nőbizottság

A ternovai nőbizottság tagjai cselekvően járulnak hozzá a néptanács előtt álló feladatok megvalósításához. A versenyben résztvevő 10 borosjenő-rajoni nőbizottság munkájának elemzése során kitűnt, hogy Ternova község és a hozzátartozó falvak nőbizottságának tagjai érték el a legjobb eredményt.

Számos nő vett részt az őszi vetési kampányban, a kvóta átadásában, a

dolgozó parasztek között felvilágosító munkát végző csoportokban. A hazafias versenybe 150 nőt vontak be. Az említett munkában különösen Moț Ana, Grada Ana (Ternova), Co-ciuba Ana, Boda Margareta, Neamț Iuliana (Chier falu), Benar Sibinica és Topor Sofia (Dud falu) tündek ki.

A nők kulturális ismereteinek gazdagítása céljából 35 olvasó kört szerveztek, ahol különböző újság- és

folyóirat-cikkeket beszéltek meg és hét szovjet könyvet ismertettek. A nőbizottság ezenkívül 40 nőt vont be az ARLUS-tagok sorába.

A ternovai és a hozzátartozó falvak nőbizottságának tagjai a jövőben még nagyobb buzgalommal törek-szenek a párt és a kormány határozatainak valóra váltására.

Vifelar Aurelia, levelező

Befejezéshez közelednek Tamásdán a mélyszántási munkálatok

Tamásdán jó eredményt értek el az őszi mélyszántás terén. Ezt a fontos munkát ugyanis 93,2 százalékban végezték el. A komoly eredmény elérésében nagy része van a községi pártalapszervezet hatékony politikai mozgósító munkájának. A párttagok megmagyarázták a dolgozó parasztlaknak, hogy jövőre csak úgy érhetnek el bőséges termést, ha az agrotechnikai előírásoknak megfelelően mű-

velik meg földjeiket. Ráműtáltak arra, hogy a társulás tagjai is az idén úgy éntek el hektáronként 4000—4500 kilós kukorica-termést, hogy tavaly idejében elvégezték az őszi mélyszántást. A párttagok személyes példamutatással élen jártak az őszi mélyszántás elvégzésében.

A konkrét példamutatás és a felvilágosító munka eredménye nem maradt el. Hiányosság mutatókhoz azon-

ban a tamásdai határban dolgozó kiserjői gép- és traktorállomás 1. számú traktor-brigádjának munkájában. Ez a brigád nap nap után előirányzatot alul teljesít. December 1-én például csak 5 hektár területet szántottak fel, annak ellenére, hogy a napi tervelőirányzat 10 hektár. Hiányos a brigád üzemeltetése is. December 2-án például egész nap üzemanyaghiány miatt állni kényserültek a traktorok.

Mozgósítsunk minden erőt az 1954. évi ipari terv teljesítéséért

nyosságai képezik, amelyek maguk után vonták az önköltség növekedését. Nem foglalkoztak ugyanis kellő komolysággal a szigorú takarékságot rendszer bevezetésével.

Az évi terv idejében való teljesítésének egyik alapfeltétele a gépek teljesítőképessége mutatószámának helyes kihasználása. Ezen a téren azonban komoly hiányosságok vannak, egyes iparvállalatokban még ezideig nem szervezték meg egy a munkát, hogy ott fennakadás ne történjen. A „G. Dimitrov” gyárban nem teljesítették a harmadik negyedévi tervét. Ennek egyik fő oka, hogy nem használták ki eléggé a gépek teljesítőképességét. A 2-es és 3-as váltásban dolgozók közül többen igen alacsony szaktudással rendelkeztek és ennek következtében sokszor kellett a gépeket munkaidő közben javítani. Másik oka a terv nem teljesítésének, a dolgozók rendszertelen ellátása nyersanyaggal és félkészáruval. Ennek folytán a második negyedévben 78, majd a harmadik negyedévben 82 százalékban használták ki a gépek teljesítőképességét.

Hiányosságok mutatkoznak az iparvállalatokban és szövetkezetekben a választékterv teljesítése terén. Sok vállalat vezetője úgy gondolja, hogy elegendő a tervet akármilyen módon teljesíteni. Több vállalatban a kényelmesség álláspontjára helyezkedve a tervet olyan cikkeket gyártásával teljesítik túl, amelyek kevesebb munkát igényelnek. Ezért hiányzik még számos igen keresett cikk, mint

például a gyermek és felnőtt-harisnya, különböző háztartási és ruházati cikkek. A „Coopmetál” fémipari termelőszövetkezet például választéki tervének azért nem tud teljes mértékben eleget tenni, mert egyes cikkekhez szükséges nyersanyagellátása terén komoly hiányosságok vannak.

Minden iparvállalat, termelőszövetkezet a terv ütemes teljesítésével küzdjön az évvégi hajrá ellen. A holtidő megszüntetésével, a munka menetének jó megszervezésével, a gépek helyes kihasználásával, a haladott módszerek széleskörű alkalmazásával, megszűnnek a túlóráztatások és a tervet kellő időre, sőt határidő előtt is sikerül befejezni. Ebben az időszakban igen fontos a munkafegyelm tovább megiszlárdítása. Küzdeni kell minden percnyi késés és mulasztás ellen.

Az év végéig hátralévő néhány hetet igyekezzünk a leggyazdaságosabban kihasználni. Minden üzem, gyár munkaközösségének arra kell törekednie, hogy haladéktalanul teljesítse az 1954-es évi terv minden mutatószámát.

A szakszervezeti bizottságoknak minden lehetőséget fel kell használniuk, hogy a termelés menetét fékező hiányosságokat azonnal felszámolják. A termelési értekezletet alaposan szervezzék meg, hogy felszínre kerüljenek a hiányosságok és a dolgozók értékes javaslatokat tegyenek kiküszöbölésükért. Ezeken az értekezleteken beszéljék meg azokat a módsze-

Az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó moszkvai értekezlet munkálatai

(Folytatás az első oldalról)

A Szovjetunió az egyetlen nagyhatalom, amely tisztelgetően tartja a német kérdésben vállalt kötelezettségeit.

A Szovjetunió következetes politikát folytat abban az irányban, hogy megakadályozza a fasizmus feléledését. Németországban a demokratikus és békés alapokon helyreállítsa Németország egységét.

Az USA, Anglia és Franciaország kormányai nemcsak, hogy nem járultak hozzá a demokratikus, békeszerető Németország létrehozásához, hanem ellenkezésképpen, az évek során olyan intézkedéseket tettek, amelyek megakadályozták ennek a célkitűzésnek a megvalósítását és előkészítik Nyugat-Németországban az agresszív militarizmus újjáéledését.

Az úgynevezett „európai védelmi közösség” tervének kudarcra bizonysított, mennyire ellenkezik ez a politika az európai országok nemzeti érdekeivel és milyen népszerűtlen az európai népek széles tömegei között, amelyek eredményesen harcoltak a bonni és párisi szerződések ratifikálása ellen.

Az USA, Anglia és Franciaország kormányai, noha kísérleteik kudarcra végződtek, folytatják agresszív politikájukat és új katonai katonák kiállítására törekednek.

Ez a politika főleg a londoni és párisi egyezményekben jut kifejezésre. Ezekkel akarják az USA, Anglia és Franciaország kormányai remilitarizálni Nyugat-Németországot, súlyosan veszélyeztetve ezáltal az európai népek biztonságát és nemzeti függetlenségét, az egész világ békéjét.

Tudvalevő, hogy a párisi egyezmények értelmében Nyugat-Németország eleinte több, mint 500.000 katonából álló hadsereggel fog rendelkezni, ugyanazoknak a vérszomjas hitlerista tábornokoknak a parancsnoksága alatt, akik a számos európai országot leigázó seregeket is vezették.

Azok, akik Nyugat-Németország felfegyverzésének tervét kidolgozták, azt akarják, hogy ez a hadsereg legyen a legerősebb az összes nyugateurópai hadseregek közül.

Még a „New York Times” november 10-i száma is hangsúlyozza, hogy „ha a párisi szerződéseket teljes egészében ratifikálják és megvalósítják, Bonn lesz Nyugat-Európa vezető katonai hatalma”.

A román kormány véleménye szerint, Nyugat-Németország felfegyverzése, katonai szövetségekre és csoportosulásokba való bevonása a nyugateurópai szövetség és az északatlanti blokk formájában, súlyos veszélyt jelent a román nép békéje és biztonsága szempontjából.

A német militarizmus egyetlen nemzedék életében kétszer sópört végig román földön, a román nép súlyos vereséget hozott, nemzetgazdasága mérhetetlen anyagi kárt szenvedett.

Az első világháború idején, amelyet ugyancsak egymással szembe álló katonai csoportosulások létesülése előzött meg — a háború és a német megszállás 31 milliárd aranylejt kárt okozott országunk gazdaságának.

Az ország minden tizedik lakosa elesett a harcokban.

Románia szövetsége a hitleri Németországgal a második világháborúban, a román burzsoázia árulása következtében, nemzetgazdaságunk barbár kizsákmányolásra és kifosztására vezetett.

A hitleri iga tízezer milliárd lejt kárt okozott az országnak. Ez az összeg egyenlő Románia 12 évi költségvetésével.

A román nép óriási vereségei és Románia hatalmas veszteségei nagy nehézségeket gördítettek az ország gazdasági és kulturális fejlődése elé.

A román népet az első világháborúban leigázták a Kaiser seregei, rabságba hajtották és kifosztották a hitleristák, míg 1944 augusztus 23-án ellenük nem fordította fejeét. A román nép úgy tekint a német militarizmusra, mint nemzeti függetlenségének, szabadságának és országa előrehaladásának halálos ellenségére.

Az új, demokratikus és békeszerető Románia abban a harcban született, amelyet a szovjet hadsereg által felszabadított román nép nagy áldozatok árán vívott meg szabadságáért és nemzeti függetlenségéért, az imperialista iga és a hitleri megszállás ellen.

A román nép saját történelmi tapasztalataiból okulva kijelenti, hogy tántoríthatatlanul küzdeni fog a német militarizmus újjáéledése és Nyugat-Németországnak agresszív katonai szövetségekre való bevonása ellen.

A párisi egyezmények megkötése révén és az USA, Anglia s Franciaország kormányainak a német militaristákkal együtt az egyezmények melletti ratifikálására tett intézkedései folytán ez idő szerint olyan helyzet állt elő Európában, amely két lehetőség elé állítja Európa országait. Az egyik ezek közül — a párisi egyezmények ratifikálása és gyakorlati megvalósítása. Kétségtelen, hogy ez fokozná a nemzetközi feszültséget és a háborús veszélyt.

Magától értetődik, hogy nincs egyetlen olyan biztonságot és függetlenséget védelmezni óhajtó or-

Chivu Stoica nyilatkozata

szág sem, mely közömbösen nézne, né, hogyan növekszik a Wehrmacht létszáma s hogyan halmozódik fel mind több pusztító eszköz azoknak a kezében, akiknek számára Európa leigázása immár hagyomány. A párisi egyezmények ratifikálásának és megvalósításának útja ilyenformán a fegyverkezési hajszát fokozását eredményezi, ez pedig az európai országok néptömegeinek vállára nehezedő terhek növekedésével jár. Ez az az ugyanakkor lehetetlenné teszi az egységes, békeszerető és demokratikus Németország megteremtéséhez szükséges legfőbb feltételek megteremtését és végül is újabb háború kirobbanásához vezet.

Az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésére vonatkozó szovjet javaslat más távlatot nyitott meg Európa népei előtt — a béke megőrzésének, a népek nemzeti függetlenségének megvédésének, a megoldatlan viták kérdései békés rendezésének lehetőségét.

Teljesen világos, hogy egy olyan európai biztonsági rendszer megteremtése, amelyben társadalmi rendszereikre való tekintet nélkül részt vennének az összes országok, véget vetne a katonai csoportosulások összekovácsolásának és felszámolná az államok közti feszültséget legfőbb okait.

A Szovjetunió által javasolt kollektív biztonsági rendszer, amely elhárítaná a német militarizmus feltámasztásának lehetőségét — fontos lépést jelentene Németország nemzeti egységének helyreállítására útján.

Németország egységének helyreállítása lehetőséget adna a dolgozó népeknek arra, hogy hozzájáruljon a béke ügyéhez, Európa és az egész világ felvirágzásához, hogy az európai népek körében betöltsék az őt megillető fontos szerepet.

Eppen ezért helyeselték Európa népei oly lelkesen a Szovjetunió javaslatát. Eppen ezért tiltkoltak el az USA, Anglia és Franciaország vezetőikerei az iga okokat, amelyek miatt nem fogadták el a szovjet javaslatokat s nem vesznek részt az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtése céljából és a többi európai országgal való találkozások végett összehívott értekezleten.

A nyugati országok vezetőikerei a többi között azzal a kifogással okolják távolmaradásukat arról az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó értekezletről, hogy nem volt elegendő idejük felkészülni ily fontos kérdések megvitatására.

Amint azonban ismeretes, a nyugati hatalmak még a berlini értekez-

leten — vagyis kilenc hónappal ezelőtt — tudomást szereztek az európai kollektív biztonsági megteremtésére vonatkozó szovjet javaslatról.

Európában most sokmillió békeszerető ember teheti fel jogosan a kérdést: hogyan lehetséges az, hogy kilenc hónap sem volt elegendő a nyugati hatalmaknak ahhoz, hogy felkészüljenek az európai kollektív biztonsági rendszer megszervezésének megvitatására, amikor másrészt ez államok vezetőinek, az úgynevezett „európai védelmi közösség”-ről szóló szerződés kudarcát után, mindössze három hétre volt szükségük ahhoz, hogy előkészítsék a londoni egyezményt, sőt még arra is futotta az idejükből, hogy véglegesen meg egyezzenek ebben a kérdésben?

A nyugati kormánykörök talán egyfajta egységgel mérik az időt, amikor a kollektív biztonságról van szó és másfajta, amikor Nyugat-Németország felfegyverzéséről van szó?

Kétségtelen, hogy Európa népei, amelyek annyi megpróbáltatáson mentek keresztül, nem hagyják magukat becsmarni ilyen mesterkedésekkel és még elszántabban folytatják a harcot a békéért és a biztonsáért.

A román kormány mindenben támogatja a Szovjetunió által javasolt európai kollektív biztonsági szerződést, amelyben minden európai állam részt vehet, függetlenül társadalmi és állami rendszertől. Ez a szerződés szem előtt tartja minden nagy és kis ország törvényes érdekeit.

A román közvélemény a legnagyobb meglepéssel fogadta és melegen támogatja a Szovjetunió javaslatát.

Románia a multban éppen eléggé megismerte az európai agresszív tömbök és csoportosulások megteremtésére irányuló politika következményeit. Ezeknek a tömböknek és csoportosulásoknak az volt a céljuk, hogy gyűlöletet szítsanak a népek között, feloldozzanak bizonyos államokat és kelet felé, a Szovjetunió ellen irányítsák a német agressziót.

A tömbrendszerek politikájának kezdeményezői, hogy megakadályozzák a Szovjetunió által javasolt kollektív biztonsági rendszer megvalósítását, abban az időben bevezették az úgynevezett egyoldalú kezességek rendszerét; ilyen garanciákat nyújtott Anglia és Franciaország Romániának is, a második világháború előestéjén. Amint az akkori események menetéből kitűnt, ezek a garanciák valójában a német

imperializmust bátorították fel arra, hogy minden gátlás nélkül megvalósítsa a keleteurópai országok leigázására irányuló terveit.

Az angol kormány képviselői 1939-ben tárgyalásokat folytattak Londonban Hitler képviselőivel, Anglia és tárgyalások során arra kötelezte magát, hogy teljes egészében tisztelgetően tartja az úgynevezett „német érdekkört” Európa keleti és délkeleti részén, lemond a Romániának és más keleteurópai országoknak nyújtott garanciákról és kötelezi Franciaországot, hogy mondjon le az ezekkel az országokkal való kapcsolatairól.

Az 1939-ben, a fenti egyezmények után kötött német-román gazdasági egyezmény a német monopóliumok kezére juttatta Románia nemzetgazdaságát. Ennek az igazi gyarmati kizsákmányoló jellegű egyezménynek az értelmében Románia a német militarizmus agrárfüggvényévé és a második világháború előkészítéséhez szükséges nyersanyag-, közle- és gabonaszállítójává változtatták.

A nyugati imperialisták e terveinek megvalósítása és a reakciós vezetők, valamint a monarchia cinkossága következtében, Romániát bevonták a hitleri Németország úgynevezett „életterébe”. Románia bevezették Hitler „új rend”-jét.

A hitlerista Wehrmacht csapatai behatoltak Románia területére, a román állam teljesen elvesztette nemzeti függetlenségét és belesorodott a szovjetellenes háború büns kalandjába. Románia csak akkor szabadult ki ebből a helyzetből, amikor a szovjet hadsereg felszabadította és a hazafias népi erők megdöntötték a fasiszta diktatúrát.

Közmérték tény, hogy ez a politika — az európai kollektív biztonsággal ellentétes politika — készítette a hitleri Németországot agressziójának kirobbantására mind a nyugat-, mind a keleteurópai országok ellen.

Ma már nem vezetheti félre Európa népeit az, hogy napjainkban a „nyugateurópai szövetség” cége alatt ugyanazt a politikát támasztják fel, amely a második világháború borzalmaihoz vezetett s amely most újabb, még pusztítóbb háború veszélyével fenyegeti Európát.

Magától értetődik, hogy ha a nyugateurópai államok vezetőikerei, amelyek most feltámasztják és agresszív katonai csoportosulásokba vonják be a német militarizmust, a történelmi tapasztalatok és a népek akaratára ellenére is rátérnek a párisi egyezmények ratifikálására és alkalmazására — a békeszerető népek kénytelenek lesznek erőlyes intézkedéseket tenni biztonságuk és nemzeti függetlenségük megővése érdekében.

A román kormány mindenben támogatja a Szovjetunió által javasolt európai kollektív biztonsági szerződést, amelyben minden európai állam részt vehet, függetlenül társadalmi és állami rendszertől. Ez a szerződés szem előtt tartja minden nagy és kis ország törvényes érdekeit.

A román közvélemény a legnagyobb meglepéssel fogadta és melegen támogatja a Szovjetunió javaslatát.

Románia a multban éppen eléggé megismerte az európai agresszív tömbök és csoportosulások megteremtésére irányuló politika következményeit. Ezeknek a tömböknek és csoportosulásoknak az volt a céljuk, hogy gyűlöletet szítsanak a népek között, feloldozzanak bizonyos államokat és kelet felé, a Szovjetunió ellen irányítsák a német agressziót.

tezkedéseket tenni biztonságuk és nemzeti függetlenségük megővése érdekében.

A román kormány mindenben támogatja a szovjet kormányval abban, hogy a jelenlegi szakaszban, amikor az USA, Anglia és Franciaország vezetőikerei és a revansra éhes német militaristák a Wehrmacht feltámasztásán alapuló agresszív katonai csoportosulások létrehozásának útjára tértek, a békeszerető európai államok nem engedhetnek meg többé a védelmük biztosítására eddig tett intézkedésekkel. A mostani helyzet nemcsak rendkívüli éberséget, hanem gyakorlati és hatékony közös intézkedéseket követel a béke és a biztonság megvédésére. A békeszerető államoknak szoros egységre kell tömöríteniük erőiket és jelentősen meg kell acélozniuk őket, a párisi egyezmények ratifikálásának esetére pedig meg kell szilárdítaniuk védelmi képességeiket.

A román kormány egyetért az azzal is, hogy ez az értekezleten résztvevő országoktól közös intézkedéseket követel meg a haderők és a parancsnokság megszervezése tekintetében, valamint egyéb intézkedéseket népek békés munkájának s országhatárainak épségének biztosítására és megvédésére az esetleges agressziók ellen.

A román küldöttség kijelenti, hogy a Román Népköztársaság kész az értekezleten résztvevő többi országgal együtt minden szükséges intézkedést megtenni.

A román nép tulságosan sokat szenvedett, tulságosan sokat vértett a német imperializmus aljas invázió következtében, semhogy most, amikor ismét ugyanez a veszély fenyeget, ne vonja le a megfelelő következtetést.

A román nép szilárd elhatározása, hogy becsülettel teljesíti kötelezettségét és méltó lesz ahhoz a felelősséghez, amely a béke ügyének megvédésében, demokratikus vívmányainak és békés munkájának megvédésében reá hárul.

A román nép, szoros egységben minden békeszerető néppel — élőkön a nagy szovjet néppel, — bizalommal tekint a jövőbe.

A román nép bizonyos abban, hogy a békeszerető népek Európában és világszerte hathatósan támogatják azoknak a békeszerető népeknek a politikáját, amelyek részt vettek az európai országok békéjének és kollektív biztonságának megővését szolgáló értekezleten, bizonyos benne, hogy állástfoglalnak az újabb világháború kirobbantására irányuló tervek ellen és sikrásszállanak a béke nemes ügyének végső diadaláért.

Nemzetközi szemle

Moszkvai iránymutatás a béke és biztonság útján

December 2-án ért véget a kollektív biztonság és a béke kérdéseivel foglalkozó értekezlet Moszkvában.

Míg a nyugati államok a londoni és párisi egyezmény ratifikálásával akarják felújítani a Wehrmachtot, addig a szocialista tábor államai a béke és biztonság megővéseért fejtik ki tevékenységüket. Az, hogy a nyugati hatalmak visszautasították az értekezleten való részvételüket, újabb bizonyíték arra, hogy minden megtesznek a nemzetközi feszültség fenntartásáért és további kieleződéseért.

A moszkvai értekezlet középpontjában — a legvitatásabb nemzetközi kérdések egyike — a Németország békés egyesítése áll. Ezért, amikor a londoni és párisi egyezmény ratifikálása komoly veszedelemmel fenyeget minden országot és közvetve az egész világot, a moszkvai értekezlet komoly határház az európai béke és biztonság megszilárdításának útján.

Az értekezleten elhangzott hozzászólások — különösen V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminiszterének, a szovjet küldöttség vezetőjének a beszéde — leleplező erővel mutatták rá a nyugati államok agressziós terveire és az ezt leplező demagóg nyilatkozataikra. A Szovjetunió és az értekezleten résztvevő államok ezáltal is állást foglalnak minden olyan tervvel szemben, amely a német militarizmus helyreállítására irányul és minden olyan próbálkozást, amelynek célja, hogy Németország egyik, vagy másik részét valamely katonai csoportosulás érdekében használják fel.

A nyugati államok a párisi egyezmény ratifikálásának siettetésével csak azt szeretnék elérni, hogy a felfegyverzett Nyugat-Németországnak az atlanti szövetségbe való bevonásával az „erőfölény” alapján folytathassák majd tárgyalásaikat a Szovjetunióval és a népi demokra-

tikus országokkal. „A nyugati hatalmak agresszív közeinek azonban — mondta J. Cyrankiewicz, a Lengyel Népköztársaság küldöttségének vezetője — világosan meg kell értenünk, hogy az „erőfölény” politikájának hirdetői utjukban szembe találják magukat a békeutbor répeinek erejével, azokkal az egyesült erővel, amelyek szilárdan elhatározták, hogy új együttműködési formákat találjanak fegyveres erők megszervezésére és új intézkedéseket hoznak határaik, biztonságuk és függetlenségük védelmére”.

A szocializmus fátora továbbra is következetesen a béke álláspontján áll, de amennyiben sor kerülne a párisi egyezmények ratifikálására, idejében felmeri a reális tények és meg fogja találni a gyakorlati intézkedéseket biztonság megalapozása érdekében. Ugyanakkor azonban az értekezlet határozottan leszögezi azt a tényt, hogy a párisi egyezmények ratifikálásának elhalasztása esetén megteremtődne a feltétele az össznémetországi szabad választások 1955-ben való megtartásának.

Molotov elvtárs beszédében rámutatott, hogy a német kérdés megoldásának egyedüli útja az erre irányuló négyhatalmi értekezlet összehívása és a szabad német választások megtartása. Molotov elvtárs a német kérdés megoldását illetően ismételt hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió kormányának meggyőződése szerint megvan a lehetőség a meg egyezésre a négy hatalom között, ha a nyugati hatalmak letesznek számukról, hogy felfegyverezik Nyugat-Németországot és olyan politikát folytatnak, amely elősegíti Németország keleti és nyugati felének közelségét.

A moszkvai értekezleten hozott határozatok mindenben fedik Nyugat-Németország lakosainak óhaját. A nyugatnémet nép nem akar újrafelfegyverzett Németországot, hanem békében akar élni az összes népekkel és ezért egységes, békeszerető Németország létesítését kíván-

ja. A német nép hangulatát fejezi ki Ollenhauer, a Német Szociáldemokrata Párt elnökének egy nyugatberlini sajtóértekezleten tett kijelentése. Ollenhauer rámutat, hogy „A Keleten tett nyilatkozat azt mutatja, hogy van lehetőség a német kérdés nemzetközi tárgyaláson való megoldására. A nyugati hatalmaknak élniük kell ezzel a lehetőséggel”.

A béke és a haladás erői sohasem nyilvánultak meg olyan egységesen és szilárdan, mint az európai államok moszkvai értekezletén. Az értekezleten résztvevő államok küldöttségei hozzászólásai és javaslatai 900 millió embert számláló erős tábornak a békés együttműködési vágyát fejezték ki. Európa népei, melyek még ma is érzik a második világháború súlyos következményeit és a nyugati országok által folytatott agressziós készülődés okozta feszültséget terhet, nem akarnak többé háborút.

A békétábor hívei örömmel csatlakoznak a moszkvai értekezlet nyilatkozatahoz, amelyet a kollektív biztonság megvédése érdekében hoztak. A békét óhajító emberek világszerte küzdenek a békéért, az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtéséért és a német militarizmus feltámasztására irányuló újabb összeesküvés ellen. A nyugati államok haladó erői gyűléseken, tüntetéseken tiltakoznak a párisi egyezmény ratifikálása ellen. Franciaországban az országos békétábor adatai szerint rövid idő alatt több, mint egymillió ember írta alá a párisi határozat elleni tiltakozást.

A párisi „Liberation” című lap kiemeli, hogy a moszkvai értekezlet figyelemztetés Franciaország felé, hogy a párisi egyezmény ratifikálása milyen következménnyel jár a francia népre.

Ma, amikor a kollektív biztonsági rendszer megteremtéséért folytatott harc új szakaszba lépett, a világ haladó erőinek meg kell hiúsítaniuk

az amerikai imperialisták és nyugateurópai társaik agresszív törekvéseit.

A francia nép elleni Nyugat-Németország felfegyverzését

Mélyseges csatlakozással szemléli a francia nép Mendés-France miniszterelnök politikájának a genfi értekezlet után állandóan süllyedő irányzatát. Az indoklani háború befejezése ügyében tanúsított magatartása ugyanis azt a reménységet keltette a francia hazafiakban, hogy Franciaországnak a Laniel-Pleven-Bidault klikk letűnése után végre olyan kormány van, amely a minden külső befolyástól mentes, őszintén francia politika mellett tőz lándzsát.

Erthető tehát a kiábrándulás, amelyet a védelmi közösség tervének visszautasítása után az a tény okozott, hogy Mendés-France Washingtonba utazott, miniszterelnöki megbízatásának a Wall-Street részéről történő jóváhagyása kikönyörgése céljából.

Nem kétséges, hogy az amerikai Kongresszuson történt miniszterelnöki „beiktatásait” Mendés-Francnak komoly ellenérteket kellett szolgáltatnia. A monopóliumoké jövedelmének az árát azonban Mendés-France a francia néppel akarja megteríteni. Ma már mindenki tudja, Mendés-France a Wehrmacht-tal fizet Dülles és Eisenhower kegyeire.

Mendés-France cselekedete nem valamilyen hirtelen támadt taktikai megfontolás következménye. Nyilvánvaló, hogy ez az elhatározás már a genfi értekezlet és az európai védelmi közösség visszautasítása előtt megteremtődött a francia miniszterelnök elméjében. Csúpan a francia nép éberségét akarta elaltítani olyan „engedelmekkel”, amelyek csaléteként a mélysebbe rántják egész Franciaországot.

Ma már senki előtt sem titok: a csalétek Mendés-France bódítóserkent akarta felhasználni, hogy a megtervezett francia nép ne vegye észre a később más formában létrejövő egyezményben rejlő veszedelemet, a-

melyet Nyugat-Németország felfegyverzése és a Wehrmacht felélesztése Franciaország számára jelent. Erre mutat a „New York Times” című amerikai lap cikke is, amely szerint a Wall-Streeten meglepéssel fogadták azt a következtetést, amelyet a francia miniszterelnök a londoni és párisi egyezményeket részesíti, valamint a miniszterelnök elutasító álláspontját a Szovjetunióval való tárgyalásai szemben. Helyeslik azt a tényt is, hogy Mendés-France az oroszokkal való tárgyalást a párisi egyezmények előzetes ratifikálásával teszi függővé.

Mondanunk sem kell, hogy az a cselekedet, amely kiérdemli a monopóliumok meglepédséget, semmieset nem történhet a francia nép érdekében. Ezért volt szükséges tehát Mendés-France látszólagos ellenkezése az „európai védelmi közösség”-gel szemben, hogy azután egy még súlyosabb következményekkel járó katonai szerződéseket megkötésében vehessen eszélyesen részt.

Nem kevésbé meglepő jellegű politikai fogás volt az Adenauer és Mendés-France között létrejött meg egyezés a Saar-kérdésben. Azóta már kiderült, hogy Adenauer egy pillanatig sem vette komolyan azokat az engedményeket, amelyeket a Saar-kérdésben a francia tőkés részére biztosított, sőt a Saar-vidék ügyében létrejött egyezmény módosítását is kiliátásba helyezte.

Mint ismeretes, az utóbbi napokban egyre fokozódik a francia nép ellenállása Mendés-France politikájával szemben. Egymást érik Franciaország különböző vidékein a tiltakozó gyűlések, amelyeken egyhangúan a párisi szerződés ratifikálásának megtagadását követelik. Tudott tény az is, hogy a francia nép nyomása számos esetben kényszerítette határozott állásfoglalásra a parlamenti képviselőket a nép érdekeivel meg nem egyező kísérletekkel szemben. Így tehát Mendés-Francnak koránsem lesz olyan könnyű helyzete a francia nemzetgyűlésben, amint azt a francia miniszterelnök és megbízói gondolják. Erre enged következtetni az „Information” című francia lap cikke is, amely szerint a Mendés-France ame-

rikai látogatása utáni állapot „nem javította meg érzéketlenül a kormány helyzetét a parlamentben, hanem ellenkezésképpen, egyre növekednek azok a nehézségek, amelyekbe a kormány bele ütközik”.

Még határozottabban mutat rá a kormány nehézségeire a „France Observateur”: „Az „európai védelmi közösség” számos volt ellenfele, aki utólag támogatja a párisi egyezményeket, csatlakozott Mendés-Francnak az Egyesült Államokban tett látogatása nyomán”. A szocialisták, radikálisok és a gaullisták egy részéről van itt szó. Ezért a Nyugat-Németország felfegyverzésének hívei ma minden erejüket latbavetik, hogy a párisi és londoni egyezmények ratifikálására vonatkozó vitának az elhalasztását megakadályozzák.

Ezzel szemben az „Information” lehetségesnek tartja, hogy az e hónapban sorra kerülő nemzetgyűlési viták folyamán olyan határozatot fogadjanak el, amely „a londoni és párisi egyezmények végleges ratifikálását a Kelet és Nyugat közötti tárgyalások eredményétől teszi függővé”.

Mendés-France jól ismeri a nehézségeket, amelyekkel a nemzetgyűlésben szembe kell néznie a ratifikálási viták alkalmával. Eppen ezért folyamodott ismét cselszöfölgéshez, amikor a francia közvélemény megtervezése céljából négyhatalmi tárgyalásokat javasolt 1955 májusára, tehát arra az időpontra, amikor már a ratifikálási tényének megvalósulását reméli.

Nem egyszer mutatta meg azonban a francia nép, hogy tartósan nem ül fel semilyen ámtátnak. Az a csalódás, amelyet Mendés-France kétkeletcsos politikája a francia nép széles rétegeiben keltett, jogossá teszi a feltevést, hogy a nemzetgyűlési képviselők többsége ismét kénytelen lesz elegendő tenni a tömegek kívánságának. A közvélemény pedig kétségkívül a Mendés-France kormányának az amerikai monopóliumok szolgálatába állított politikája felszámolását, az európai biztonság és béke megővására vonatkozó összeurópai értekezlet sürgős összehívását követeli.

Kocsis Agnes
Acs Béla